

Boletín de MAPLE

Semana 1

Traballo a desenvolver pol@ alumn@

1. Cálculo con números

- a) Determina se son primos os seguintes números: 7, 41, 143, 239. Calcular o seguiente enteiro más próximo que sexa primo.
- b) Calcula os factores primos dos seguintes números enteiros: 160, 2000, 4562, 54879.
- c) Dados os seguintes números racionais, calcula a división enteira, o resto, o número racional simplificado e o resultado en punto flotante con 4 díxitos decimais:
 $\frac{20}{8}, \frac{748}{36}, \frac{1245}{40}, \frac{84}{738}, \frac{48}{72}, \frac{546}{67}, \frac{5436}{840}, \frac{345}{125}$.
- d) Asigna o valor 20 a variabel x e o valor -3.4 a variabel y .
- e) Visualiza as constantes que tes almacenadas no entorno de traballo de MAPLE.
- f) Avalía as seguintes operacións utilizando aritmética en punto flotante con 20 díxitos decimais:
 $\sqrt{3\pi/2}, \exp(7\pi/3), 8\pi^{50}, \sqrt{40\pi^5 + 6\pi^{457}e^{7\pi^{565}}}$.

2. Vectores e matrices

- a) Define os seguintes vectores:
  - 1) Un vector columna de 5 elementos inicializado a 0.
  - 2) Un vector fila de 4 elementos inicializado a 4.
  - 3) Un vector columna inicializado cos elementos: $5x, \sqrt{yx^2}, 0, 3$.
  - 4) Un vector fila de 6 elementos inicializado cos valores $x^n, n = 1 \dots 6$.
  - 5) O vector $\mathbf{x} = (1, 4, 2, 0, 3, 3)$.
- b) Define as seguintes matrices:
  - 1) Unha matriz cadrada $\mathbf{M1}$ de 2×2 inicializada con 0.
  - 2) Unha matriz $\mathbf{M2}$ de 2 filas e 3 columnas inicializada co número 3.
  - 3) Unha matriz $\mathbf{M3}$ identidade de tamaño 4.
  - 4) Unha matriz $\mathbf{M4}$ de 2 filas e 3 columnas inicializada co vector do apartado 4 do exercicio anterior.
  - 5) Unha matriz $\mathbf{M5}$ de 2 filas e 6 columnas inicializada cos vectores dos apartados 4 e 5 do exercicio anterior.
  - 6) Unha matriz $\mathbf{M6}$ de 3×3 inicializada co vector do apartado 4 do exercicio anterior. Os elementos restantes inicialízanse a 0.
  - 7) Unha matriz $\mathbf{M7}$ de 3×3 inicializada co vector do apartado 4 do exercicio anterior. Os elementos restantes inicialízanse a 6.
  - 8) Unha matriz $\mathbf{M8}$ que sexa $\mathbf{M2} + \mathbf{M4}$
  - 9) Unha matriz $\mathbf{M8}$ que sexa $\mathbf{M2} \cdot \mathbf{M4}^T$.
  - 10) Unha matriz $\mathbf{M9}$ de tamaño 5×5 onde os elementos da matriz se calculen mediante a función $f(i, j) = \exp(3i - j)$, onde i representa filas e j representa columnas.

- c) Dadas as matrices:

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad \mathbf{C} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

calcula as matrices: $\mathbf{A} + \mathbf{B}$, $\mathbf{A} + \mathbf{C}$, $\mathbf{AB}$, $\mathbf{BA}$, $\mathbf{BC}$, $\mathbf{AC} + \mathbf{BA}$, $3\mathbf{A}$, $5\mathbf{B}$, $8\mathbf{C}$, $3\mathbf{A} - 5\mathbf{B}$, $\mathbf{A}^2$, $\mathbf{B}^3$.

d) Calcula o determinante e a inversa das seguintes matrizes:

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

e) Dadas a seguintes matrizes:

$$\mathbf{MI} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad \mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

calcular:

- 1) A matriz inversa de $MI - A$
- 2) $(MI - A)^4$
- 3) A matriz inversa de $MI + A$
- 4) $\frac{MI + A}{MI - A}$

f) Calcula o determinante e matriz inversa das seguintes matrizes:

$$\begin{bmatrix} 3 & 1 \\ -2 & 4 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} 2 & 5 \\ 3 & 7 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} 2 & -4 \\ -3 & 9 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 3 & 5 & 2 \\ 1 & -1 & -1 \\ 2 & 3 & 4 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} 2 & 5 & -2 \\ 3 & -1 & 4 \\ 5 & 4 & 2 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} 3 & 4 & 1 & 0 \\ 1 & -2 & 5 & 2 \\ 2 & -1 & 1 & -1 \\ 3 & 3 & 4 & 0 \end{bmatrix}$$

g) Resolve o seguinte sistema de ecuacóns:

$$\begin{aligned} x_1 + x_2 - x_3 &= 1 \\ x_1 + 2x_2 + x_3 &= 2 \\ 2x_1 + x_2 - x_3 &= 3 \\ -3x_1 + x_2 + 2x_3 &= -5 \end{aligned}$$

h) Resolve o seguinte sistema de ecuacóns:

$$\begin{aligned} 2x + 3y + z &= 4 \\ x - 2y + z &= -2 \\ 8x + 5y + 5z &= 1 \end{aligned}$$

i) Resolve o seguinte sistema de ecuacóns:

$$\begin{aligned} 2x + 3y + z - t &= 1 \\ x - 3y - 2z + t &= 6 \\ 3x + 2y - 3z + 2t &= 9 \\ x - y - z + 2t &= 10 \end{aligned}$$

Semana 3

Traballo a desenvolver pol@ alumn@

1. Funcións e límites

a) Define a seguinte función por intervalos e represéntala gráficamente:

$$f(x) = \begin{cases} 1+x & x \leq 0 \\ x & 0 < x < 1 \\ 2-x & 1 \leq x \leq 2 \\ 3x-x^2 & x > 2 \end{cases}$$

b) Define a seguinte función definida por intervalos e representala gráficamente:

$$f(x) = \begin{cases} -x & x < 0 \\ x & 0 \leq x < \frac{1}{2} \\ 1-x & \frac{1}{2} \leq x < 1 \\ x-1 & resto \end{cases}$$

c) Dadas as funcións $f(x, y) = x^2 + y^2$, $h(x, y) = ye^x$ e $k(x, y) = e^x \sen y$, realiza as seguintes operacións con funcións: $f - h$, $f + h$, $f \times h$, f/h e $f \circ (h, k)$, onde $\circ$ designa ao operación de composición, e (h, k) indica o par ordeado resultante de aplícalas funcións $h(x, y)$ e $k(x, y)$, e calcula o valor das mesmas no punto $(1, 1)$.

d) Representa gráficamente as funcións e calcula os límites seguintes:

1) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sen x}{x}$

2) $\lim_{x \rightarrow 0} (\sen x)^{1/x}$

3) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x}$

4) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{\pi}{x}\right)^x$

5) $\lim_{x \rightarrow 0} x^{\sen x}$

6) $\lim_{x \rightarrow \infty} (2^x + 3^x)^{1/x}$

7) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln x}{x}$

8) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln x}{e^x}$

9) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + \sen x}{2x^2 + \cos(4x)}$

10) $\lim_{x \rightarrow \infty} \operatorname{senh}(\tanh x) - \tanh(\operatorname{senh} x)$

11) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 + x - 6}{x^2 - 4}$

12) $\lim_{x \rightarrow 0} e^{|x|/x}$

13) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x - \operatorname{sen} x}{\cos 2x}$

14) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \arctan(x/2)}{\cos x (\operatorname{sen} 2x)^2}$

15) $\lim_{x \rightarrow \infty} x \log \left(\frac{x+1}{x-1} \right)$

16) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\log x}{x - \sqrt{x}}$

17) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x-1}{\operatorname{ArgSh}(x-1)}$

18) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^{1/3} - 1}{x - 1}$

19) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{\sin^2 x} - \frac{1}{x^2} \right)$

2. Derivadas

- a) Calcula tódalas derivadas parciais de orden 2 da función $f(x, y) = \frac{\ln(1 + x^4 + y^4)}{\sqrt{x^2 + y^2}}$
- b) Calcular a seguinte derivada $\frac{\partial^2}{\partial x \partial y} (\sin(xy) + \cos y)$
- c) Calcula e representa na mesma gráfica as seguintes funcións e as súas derivadas de orden 1 e 2:
- 1) x^2
  - 2) $8x^3$
  - 3) $x^2 - 2x + 1$
  - 4) $x^3 - x^2 - 8x + 1$
  - 5) $\frac{1}{x^5 + x + 1}$
  - 6) $x^3 - 12x^2 + 45x + 30$
  - 7) $\frac{x^3}{(1+x)^2}$
  - 8) $\frac{x^2}{2-x}$
  - 9) $\sqrt{\frac{x}{2} + \frac{2}{x}}$
  - 10) $\frac{x^2 - x + 1}{x^2 + x + 1}$
- d) Calcula as cinco primeiras derivadas das funcións:
- 1) $f(x) = 8x^7 - 3x^6 + 5x^5 - x^4 - x^3 + x^2 + 1$
  - 2) $g(x) = \sin x$
  - 3) $h(x) = \ln x$

3. Integrais

- a) Calcula e representa na mesma gráfica as seguintes funcións coas súas integrais indefinidas:

- 1) $\frac{1}{\cos^2 x}$
- 2) $\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
- 3) $\arctan x$
- 4) $\frac{\ln x}{\sqrt{x}}$
- 5) $x \cos(3x)$
- 6) $\sqrt{1-x^2}$
- 7) $\frac{\cos x}{\sin^3 x + 2 \cos^2 x \sin x}$
- 8) $\frac{2^x}{1+4^x}$
- 9) $\frac{x-5}{(x-1)(x+1)^2}$
- 10) $4e^{x-1}$
- 11) $x^2 e^{2x}$
- 12) $x^2 \sin 2x$
- 13) $x^3 (\ln x)^2$

- 14) $(2 - x) \cos 2x$
 15) $\frac{1}{9 - 4x^2}$
 16) $\operatorname{sen}^3 x$
 17) $\frac{x^2}{x + 1}$
 18) $\frac{x^3 - 8x^2 - 4x + 8}{x^4 - 5x^2 + 4}$
 19) $\frac{x^3 - 3x}{1 - x^2}$
 20) $\frac{1}{x(x - 1)(x - 2)}$
 21) $\frac{x^3 - x^2 + 1}{(x - 1)^4}$
 22) $\frac{\ln x}{x^2}$

b) Calcula as seguintes integrais definidas:

- 1) $\int_0^{\pi/2} \sqrt{1 + \frac{1}{2} \operatorname{sen}^2 x} dx$
 2) $\int_0^1 \sqrt{4 - x^2} dx$
 3) $\int_{-1}^1 \frac{1}{8 + x^3} dx$
 4) $\int_0^{2\pi} \frac{dx}{10 + 3 \cos x}$
 5) $\int_1^2 (x^2 + x + 1) dx$
 6) $\int_0^\pi \operatorname{sen} x dx$
 7) $\int_1^2 x \ln x dx$
 8) $\int_0^\pi e^x \operatorname{sen} x dx$
 9) $\int_0^{2\pi} \frac{\operatorname{sen} x}{1 + \cos x} dx$
 10) $\int_3^5 \frac{x}{x - 1} dx$
 11) $\int_{-\pi}^\pi x \operatorname{sen} x dx$

c) Calcula as seguintes integrais en intervalos non acotados:

- 1) $\int_0^\infty \frac{dx}{x^4}$
 2) $\int_0^\infty e^{-x} \operatorname{sen} x dx$
 3) $\int_{-\infty}^0 \frac{x^2 + 1}{x^4 + 1} dx$
 4) $\int_0^\infty \frac{\sin^3 x}{1 + \cos x + e^x} dx$
 5) $\int_{-\infty}^0 e^{-x^2} dx$

d) Calcula as seguintes integrais de funcións non acotadas:

$$1) \int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$2) \int_0^1 x \ln x dx$$

$$3) \int_0^2 \frac{1}{x^2 - 4x + 3} dx$$

$$4) \int_0^e \frac{1}{x \sqrt{\ln x}} dx$$

e) Calcula as seguintes integrais dobles:

$$1) \text{Sexa } A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : 1/2 \leq xy \leq 2, 1 \leq x \leq 3\}$$

$$f(x, y) = \int \int_A \frac{e^{1/xy} dx dy}{y^2(x+1)^2} \quad (1)$$

$$2) \int_0^1 \left[\int_0^y (x^2 + y^2) dx \right] dy$$

$$3) \int_0^1 \left[\int_0^{\sqrt{1-x^2}} \sqrt{1-x^2-y^2} dy \right] dx. \text{ Éste é o volume do elipsoide de ecuación } \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1 \text{ con } a = b = c = 1.$$

$$4) \int_0^4 \left[\int_{-\sqrt{4-y}}^{\frac{y-4}{2}} (y + 2x + 20) dx \right] dy$$

4. Series numéricas

a) Calcula as seguintes series e produtos numéricicos infinitos:

$$1) \sum_{n=0}^{\infty} \frac{2n+1}{2^n}$$

$$2) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{2^n}$$

$$3) \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{2n+1}{2^{n+1}} = -7/18$$

$$4) \sum_{n=1}^{\infty} 2^{n-1} \tan^2 \frac{1}{2^n} \tan \frac{a}{2^{n-1}}$$

$$5) \sum_{n=1}^{\infty} \ln \left[\frac{(n+1)^2}{n(n+1)} \right]$$

$$6) \sum_{n=1}^{\infty} \ln \left(1 + \tan^2 \frac{1}{2^n} \right)$$

$$7) \prod_{n=1}^{\infty} \left[1 - \frac{2}{n^4} \right]$$

$$8) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n-1}{(2n-1)(n+1)n^2}$$

$$9) \prod_{n=1}^{\infty} \left[1 + \frac{1}{n^2 + 1} \right]$$

$$10) \prod_{n=2}^{\infty} \left[1 + \frac{2n+1}{(n^2-1)(n+1)^2} \right] = 4/3$$

$$11) \sum_{n=1}^{\infty} \ln \left(1 + \tan^2 \frac{a}{2^n} \right)$$

5. Series de potencias

a) Calcula as expansións en serie de Taylor das seguintes funcións nos puntos e da orde que se indican (se non se indica nada, $x = 0, n = 5$):

$$1) f(x) = \sin(\tan x) - \tan(\sin x), x = 0, n = 25$$

$$2) f(x) = x^3 - 1 - 4x^2 + 5x, x = 1, n = 10$$

$$3) f(x) = e^x \sen x$$

$$4) f(x) = \ln \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$5) f(x) = \frac{1-x \cos x}{1-2x \cos x+x^2}$$

$$6) f(x) = \frac{\arcsen x}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$7) f(x) = \sen \left(\frac{1}{1-x^2} - 1 \right)$$

b) Calcula as expansións en serie de potencias das seguintes funcións nos puntos e da orde que se indican:

$$1) f(x) = \frac{1}{x(1+\sqrt{x})}, x = 0, n = 25$$

$$2) f(x, y) = \frac{1-y^2}{1-2xy+y^2}, x = 0, y = 0, n = 8$$

$$3) f(x) = \frac{1}{x-a} \text{ sen indica-la orde}$$

$$4) f(x) = \frac{1}{(x^2-1)(x-1)}$$

$$5) f(x) = \arg \senh x$$

$$6) f(x) = \frac{1}{x^3+x^2+x+1}$$

Semana 5

Traballo a desenvolver pol@ alumn@

1. Representación gráfica

a) Representa as superficies $z = x^2 - y^2$ e $z = -(x^2 - y^2)$

b) Representa a superficie $z = \cos xy$ en $x, y \in [-3, 3]$

c) Representa a curva paramétrica 3D $x(t) = t \cos 2\pi t, y(t) = t \sen 2\pi t, z(t) = 2 + t$

d) Representa a superficie catenoide, cuxa ecuación implícita é $\cosh z = \sqrt{x^2 + y^2}$

e) Representa a curva animada $x^3 + y^3 - 5xy = 1 - \frac{t}{4}, t = 0, \dots, 10$

SOLUCIÓN:

```
with(plots):
for t from 0 to 100 do P[t]:=implicitplot(x^3+y^3-5*x*y = 1 - t/4,x=-5..5,y=-5..5); od:
display([seq(P[t],t=0..100)], insequence=true);
```

f) Representa a función $f(x) = x!$ e a súa derivada en $[-4, 4]$

g) Representa a superficie 3D parametrizada por $x(u, v) = \cos u \sen 2v, y(u, v) = \sen u \sen 2v, z(u, v) = \sen u, u, v \in [0, 2\pi]$

h) Representa a superficie 3D parametrizada por:

$$x = \frac{u}{2} - \frac{u^3}{6} + \frac{uv^2}{2} \quad (2)$$

$$y = -\frac{v}{2} + \frac{v^3}{6} - \frac{vu^2}{2} \quad (3)$$

$$z = \frac{u^2}{2} - \frac{v^2}{2} \quad (4)$$

i) Representa a superficie 3D parametrizada por $x = u^2 + uv, y = u + v, z = u^3 + 3u^2v$.

j) Representa a función $f(x) = \int_{t=-\infty}^x e^{-t^4} dt$ no intervalo $[-2, 2]$

k) Representa a animación das curvas de Lissajous, dadas por $x = \sin mt, y = \cos nt$, para $t \in [0, 2\pi]$ sendo m os 7 primeiros números de Fibonacci ($f_i = 1, i = 1, 2, f_i = f_{i-1} + f_{i-2}$; usa-la función `fibonacci(...)` de Maple), e $n = m + 1$.

SOLUCIÓN: (NOTA: teclear MAYÚSCULAS+RETURN entre as liñas 2 e 3)

```
with(plots):with(combinat,fibonacci):
for k from 1 to 7 do m := fibonacci(k): n := fibonacci(k+1):
P[k]:=plot([sin(m*t),cos(n*t), t=0..2*Pi]); od:
display([seq(P[k],k=1..7)], insequence=true);
```

l) Representa a lemniscata de Bernouilli, definida polas seguintes ecuacións cartesianas, polar e paramétrica:

$$(x^2 + y^2)^2 = (x^2 - y^2) \quad (5)$$

$$r^2 = \cos 2\theta \quad (6)$$

$$x = \frac{\cos t}{1 + \sin^2 t}, y = \frac{\cos t \sin t}{1 + \sin^2 t} \quad t \in [-\pi, \pi] \quad (7)$$

m) Representa a función $z = f(x, y) = \frac{x}{x^2 + y^2}, x, y \in [-1, 1]$

n) Define a función $f(t) = \sum_{n=1}^8 \frac{(-1)^{n+1}}{n} 2 \sin nt$. Represéntaa gráficamente e calcula $f(\pi/10)$

ñ) Representa gráficamente as curvas:

- 1) $x = \frac{t}{t^2 - 1}, y = \frac{t^2}{t^2 - 1}$
- 2) $x = e^{t-1} - t, y = t^3 - 3t$
- 3) $t^2 \log t, y = t(\log t)^2$

o) Representa gráficamente as curvas:

- 1) $x^3 + y^3 = 3xy$
- 2) $y^2(1 - x) = x^2(x + 3)$
- 3) $(x + y)^3(x - y) - 3xy + x = 0$
- 4) $x^7 + xy^4 - x^2y - y^2 = 0$

p) Representa gráficamente a superficie dada por $4(y - x^2)(xz - y^2) - (xy - z)^2 = 0$.

q) A ecuación de Schroedinger unidimensional, que na mecánica cuántica danos a función de onda $\Psi(x, t)$ dunha partícula sometida a un potencial $V(x)$, está dada por:

$$\frac{\partial^2 \Psi}{\partial x^2} + V(x)\Psi(x, t) = \frac{\partial \Psi}{\partial t} \quad (8)$$

(nesta ecuación eliminamos constantes que non afectan á forma da función solución). Se $V(x) = 0, |x| < 1$ e $V(x) = \infty, |x| > 1$ (pozo de potencial), a parte real da función de onda $\Psi(x, t)$ da partícula é a seguinte:

$$\Psi(x, t) = \begin{cases} \cos kx \cos \omega t & |x| < 1 \\ 0 & |x| > 1 \end{cases}$$

Representa gráficamente esta función para $k = 8, \omega = 5$ con $t = 0, \dots, 10$, e 100 fotogramas.

- r) Representa gráficamente o lugar xeométrico dos puntos dados pola ecuación $z = f(x, y, t) = \exp(-x^2 - y^2) \sin tx^2 y$.

2. Resolución de ecuacións e sistemas de ecuacións

a) Resolve simbólica e numéricamente as seguintes ecuacións e sistemas de ecuacións:

1) $a + \ln(x - 3) - \ln x = 0$ (en función de a)

2) $\sqrt{x-8} + \sqrt{x} = 2$ (non ten solucións)

3) $x^3 - 5ax^2 + x - 1 = 0$ (en función de a)

4) $48x^5 + 8x^4 - 6x^3 + 114x^2 - 37x + 18 = 0$

5) $x^2 + y^2 = 5, xy = y^2 - 2$

6) $f(n+2) = xf(n+1) + yf(n), f(0) = 1, f(1) = 1$

7) $f(n+1) = \frac{8}{5}f(n) - f(n-1), f(0) = 0, f(1) = 1$

8) $f(n+1) = 3nf(n) - 2n(n-1)f(n-1), f(1) = 5, f(2) = 54$

9) Sistema de ecs:

$$z^2 - x^2 - y^2 + 2ax + 2az - a^2 = 0 \quad (9)$$

$$yz - ay - ax + a^2 = 0 \quad (10)$$

$$-2a + x + y = 0 \quad (11)$$

10) Calcula-los coeficientes enteiros p, q, r, s, t, u, v que axustan a ecuación química $pKMnO_4 + qH_2SO_4 + rH_2C_2O_4 \rightarrow sK_2SO_4 + tMnSO_4 + uH_2O + vCO_2$

11) $x^3 - (a-1)x^2 + a^2x - a^3 = 0$. Logo, calcula as solucións para $a = 0, 1, 2$

b) Calcula $y = f(x)$ e representa gráficamente as seguintes curvas:

1) $x^2y(y-x) + x^3 - 2y^2 = 0$

2) $(y-1)^3 - 4x^2(y+1) = 0$

c) Dado o sistema $x + y + z = 0, x - y - 2xz = 0$, calcula $x(z), y(z)$.

d) Dado o sistema $x^2 + y^2 + z^2 = 20, x - xy + z - 4 = 0$, calcula $y(x), z(x)$.

3. Manipulación de polinomios e funcións racionais

a) Comproba se as seguintes expresións son polinomios.

1) $(x+3)(5x^4 - 3x^2)$

2) $(x-2)(x+4)(7x+1)(3x-2)$

3) $(e^{3x} - 7)(x+1)$

4) $(5x - 6x^4 - 3x + 2)(4x^4 - 5x^2)$

5) $\cos(3x - 7\pi)(3x^2 - 4)$

Para os que sexan polinomios, calcula:

1) O grao do polinomio

2) O coeficiente do termo de maior grao

3) Obter o polinomio en forma canónica.

4) Evaluar as expresións nos puntos $x=0$

b) Asigna a variabel x o valor 1. Define o polinomio $(x-1)(x^3 - 4)$. Que aconteceu?

c) Divide o polinomio $4x^3 + 3x^2 + 2x + 1$ entre o polinomio $(x-2)$ dando o cociente e o resto. Multiplica o cociente polo polinomio $(x-3)(x-2)(x-1)$, dando o resultado en forma expandida. Calcula os graos de tódolos polinomios.

d) Calcula $(1 - 3x + x^3)^3$. De qué orde é o polinomio resultante?.

e) Dada a seguinte expresión racional $\frac{x^4 + x^3 - 4x^2 - 4x}{x^4 + x^3 - x^2 - x}$, calcula:

1) O cociente e o resto da división.

2) Escribe o polinomio do numerador e denominador como producto de factores irreducibles. Calcular o máximo común múltiplo e o mínimo común divisor do numerador e o denominador.

3) Transforma a expresión en $\frac{x^3 + x^2 - 4x - 4}{(x - 1)(x + 1)^2}$

4) Transforma a expresión en $\frac{(x + 2)(x - 2)}{(x - 1)(x + 1)}$

5) Transforma a expresión en $\frac{x^2 - 4}{x^2 - 1}$

f) Dado o polinomio $(x^2 + xy + x + y)(x + y)$, transfórmalo en:

1) $x^3 + 2x^2y + xy^2 + x^2 + 2xy + y^2$

2) $(x + 1)(x + y)^2$

3) $y^2 + (2y + y^2)x + (1 + 2y)x^2 + x^3$

4) $x^3 + x^2 + (2x^2 + 2x)y + (x + 1)y^2$

Exercicios avanzados

1. Calcula as seguintes lonxitudes de arcos, árees e volumes de recintos:

a) A lonxitude dun arco de curva está dado por:

$$L = \int_a^b \sqrt{1 + f'(x)^2} dx \quad (12)$$

$$L = \int_{t_1}^{t_2} \sqrt{x'(t)^2 + y'(t)^2} dt \quad (13)$$

$$L = \int_{\theta_1}^{\theta_2} \sqrt{\rho(\theta)^2 + \rho'(\theta)^2} d\theta \quad (14)$$

$$L = \int_{t_1}^{t_2} \sqrt{x'(t)^2 + y'(t)^2 + z'(t)^2} dx \quad (15)$$

$$(16)$$

Segundo sexa unha curva 2D en ecuación cartesiana, paramétrica $(x(t), y(t))$, polar ($\rho = \rho(\theta)$) ou paramétrica en 3D $(x(t), y(t), z(t))$. Calcula-la lonxitude do arco da curva $y^2 = 2px$ con $x \in [0, b]$

b) Calcula a lonxitude de arco da catenaria $y = a \cosh \frac{x}{a}$ con $x \in [0, b]$

c) Calcula a lonxitude de arco da curva $x = r(\cos t + t \sen t)$, $y = r(\sen t - t \cos t)$ con $t \in [0, \pi]$

d) Calcula a lonxitude de arco da curva $\rho = a(\theta^2 - 1)/2$ con $\theta \in [0, \beta]$

e) Calcula a lonxitude de arco da curva 3D $x = 3t$, $y = 2\sqrt{2}t^{3/2}$, $z = 3t^2/2$ con $t \in [0, b]$

f) Área entre $f(x) = \cosh x$ e $g(x) = \senh x$ con $x \geq 0$

g) Área entre as gráficas de $f(x) = x(x - 1)$ e $g(x) = x/2$ con $x \in [0, 2]$

h) Volume do sólido xerado ao rotar arredor do eixo OX o recinto limitado polas curvas $x = 1$, $y = 0$ e $y = 1/\sqrt{1 + x^2}$. Nota: este volume está dado por:

$$\pi \int_a^b f(x)^2 dx \quad (17)$$

- i) Volume do sólido limitado polas superficies $x^2 + y^2 = 1$, $z = 0$ e $z = x$
2. Os polinomios de Tchevyshev $T_n(x)$ verifican que:

$$\frac{1 - t^2}{1 - 2xt + t^2} = \sum_{n=0}^{\infty} \epsilon_n T_n(x) t^n \quad (18)$$

Con $\epsilon_0 = 1$ e $\epsilon_n = 2$, $n \geq 1$. Polo tanto, expandindo a función esquerda en serie en $t = 0$ podemos calcula-los polinomios $T_n(x)$. Calcula $T_2(x)$ e $T_{10}(x)$, e comproba a resposta cos comandos (que nos dan ambos polinomios):

```
with(orthopoly);2*T(2,x);2*T(10,x)
```

3. Dada a serie de potencias $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{\log n}{n} x^n$, calcula as series de potencias truncadas de orde 5 correspondentes ás series inversa, exponencial, logaritmo, derivada e integral.
4. Dadas as Funcións Integrais de Fresnel de coseno e seno:

$$F_c(t) = \int_0^t \cos \frac{\pi u^2}{2} du \quad F_s(t) = \int_0^t \sen \frac{\pi u^2}{2} du \quad (19)$$

Representa a curva paramétrica en $\mathbb{R}^2$ dada por $(F_c(t), F_s(t), t = 0, \dots, 100)$